

Vahur Kraft
MTÜ Saare Rannarahva Selts
srselts@gmail.com

Teie 31.01.2025

Meie 11.04.2025 nr 5-2/739-2

Vastus ettepanekutele

Lugupeetud härra Vahur Kraft

Olete esitanud MTÜ Saare Rannarahva Selts nimel Saaremaa Vallavalitsusele (edaspidi *vallavalitsus*) arvamuse (registreeritud vallavalitsuse dokumendiregistris 03.02.2025 nr 5-2/739-1) seoses Saaremaa valla üldplaneeringu eskiislahenduse avaliku väljapanekuga. Vabandame vastuse viibimise pärast, kuna avalikul väljapanekul laekus suur hulk ettepanekuid.

Vastuseks Teie ettepanekutele selgitame järgmist Teiepoolses kirjas toodud punktide kaupa.

1. Üldplaneeringu keskkonnamõju strateegilise hindamise (edaspidi *KSH*) aruande eelnõu lk 124 ja lk 126 olevate jooniste radikaalse erinevuse põhjused on lahti seletatud samas dokumendis lk 124 – lk 128. Esimesel joonisel on Saare maakonnaplaneeringu tuuleenergeetika arendusalad ja muud algselt väljapakutud alad. Teisel joonisel on peale analüüsi alles jäänud alad, kus tuuleenergeetika arendamist ei piira asustusest ja keskkonnast tulenevad välistavad asjaolud ning mis on kantud üldplaneeringu teise eskiislahendusse.

Vallavalitsus nõustub, et tuulikuparkide kavandamise ja paiknemisega seotud küsimused on väga tundlikud, mistõttu selle teema käsitlemine ei saa jääda „hüpoteetiliseks“. Selgitame, et avalikul väljapanekul oli üldplaneeringu eskiislahendus, kus tõepoolest tuuleenergeetika alad ei ole veel lõplikult paigas. Üldplaneeringu lõplikus lahenduses kajastuvad hetkel läbiviidavate uuringute tulemusel täpsustuvad alad tuuleparkide kui olulise ruumilise mõjuga ehitise asukohtadena Vabariigi Valitsuse 01.10.2015 määruse nr 102 mõistes. Seejuures ei ole võimalik tagada ka nende alade puhul kindlust, et seal ka tegelikult täies ulatuses tuuleenergeetika arendamine võimalik oleks, sest täpsemad paikvaatlustel põhinevad linnustiku jm elustiku analüüsid ja muud uuringud võivad osadel aladest tuulegeneraatorite rajamise lõpuks ikkagi võimatuks muuta.

Seega arvestame Teie esitatud ettepanekuga üldplaneeringu lahenduse koostamise käigus.

2. Rannikualad on kogu ulatuses hõlmatud sinivõrgustiku koosseisu, mis on osa rohevõrgustikust tugialade ja koridoride kõrval. Üldplaneeringu seletuskirja punktis 8.1. on toodud, et rohevõrgustikus mängib olulist osa sinivõrgustik, mis täidab rohekoridoridega sarnast funktsiooni ja sinivõrgustiku osad on jõgede ja ojade kaldad piiranguvööndi ulatuses ning mere rand piiranguvööndi ulatuses. Arvestades valla saarelisust on mere rand üks tähtsamaid koridore võrgustiku sidususe ja territoriaalse terviklikkuse tagamiseks. Sinivõrgustiku kaitse on tagatud looduskaitseaduse poolt sätestatud piirangutega kalda ja ranna ehituskeeluvööndi ja piiranguvööndi näol.

Seega on Teie esitatud ettepanekuga üldplaneeringu koostamisel arvestatud.

3. Miljööväärtuslike alade määramise eesmärk on nendel aladel olemasoleva kvaliteetse ajalooliselt välja kujunenud ruumilise keskkonna säilimine. Miljööväärtuslike alade kaitse- ja kasutustingimustega kaasnevad minimaalsed piirangud selle tagamiseks. Seejuures on miljööväärtuslik staatus kaitsemehhanismina seda olulisem, mida suurem on surve ümbritseva maastiku kiireks muutumiseks, olles argument ka soovimatute muutuste miljööväärtuslikele aladele liiga lähedale sattumise vältimiseks. Seega ei saa me üldplaneeringus antud ettepanekuga arvestada.

Kindlasti ei ole põhjendatud Teie väide, nagu kusagil ümbruses tekkiv tööstuslik areng muudaks olemasoleva miljöö säilitamise väärtusetuks. Toome siinkohal näiteks Kuressaare linna, millest valdav osa on kas muinsuskaitse all või miljööväärtuslik. Teie seisukohast lähtuvalt võiksime siinkohal järeldada, et Kuressaare muinsuskaitsealuse kesklinna või miljööväärtuslike aedlinnade elukeskkond peaks olema seetõttu vähem väärtuslik ja mitte enam säilitamist vajama, et ringtee piirkonnas ja Sikassaares on laiaulatuslikud tööstuspargid. Vallavalitsus taolist seisukohta ei toeta.

4. Eesti-Läti IV elektriühenduse asukoha valikuks koostatakse riigi eriplaneering ning seda ei planeerita Saaremaa valla üldplaneeringus. Avalikul väljapanekul olnud üldplaneeringu eskiislahenduse seletuskirjas kajastus informatiivsel kujul Eesti-Läti IV elektriühenduse kohane tol hetkel teada olev teave, eesmärgiga anda üldplaneeringu materjalidega tutvujale võimalus saada vähese vaevaga ka sellest ülevaade. Üldplaneeringu eskiislahenduse kaardirakenduses trassialternatiive ei kajastatud, sest eskiislahenduse avalik väljapanek algas 5.12.2024, kuid trassialternatiivide kohane teave saadeti riigi poolt vallavalitsusele ja avalikustati alles 2025. aasta jaanuari lõpus. Lõplikku otsust trasside ning alajaamade asukohtade osas riigi eriplaneeringu raames veel tehtud ei ole. Hetkel toimub vajalike uuringute läbiviimine.

Kuna Eesti-Läti IV elektriühendus planeeritakse riigi eriplaneeringuga, siis Saaremaa valla üldplaneeringus ei kajastata kavandatava elektriliini ja sellega seonduva taristu orienteeruvat paiknemist. Üldplaneering saab väljendada vaid kooskõla riigi eriplaneeringuga, milleks kohustab planeerimisseadus § 10 lg 3.

Kuna üldplaneeringuga ei planeerita kõnealust elektriliini, siis ei hinnata selle mõjusid ka üldplaneeringu KSH raames. Riigi eriplaneeringu koostamisega kaasneb vastav KSH protsess, mille raames hinnatakse taristuprojekti keskkonnavalitsuseid, majanduslikke, sotsiaalseid ja kultuurilisi mõjusid. Vastava mõjuhindangu aruanne tuleb eeldatavalt mitusada lehekülge pikk ning selle üle kordamine Saaremaa valla üldplaneeringu KSH-s ei ole mõistlik.

Riigi eriplaneeringu ning selle mõjude hindamise ajakohane informatsioon on kõigile kättesaadav veebilehel riigiplaneering.ee.

Lugupidamisega

(digitaalselt allkirjastatud)

Kätlin Kallas

planeeringuteenistuse juhataja

Eva Toom, 452 5095

eva.toom@saaremaavald.ee